ឆ្នាំនៃសកម្មភាពសម្រាប់ដំណាំស្រូវរបស់ប្រជាជន (យ៉ូរ៉ា)

បណ្តាញសកម្មភាពថ្នាំពុលអាស៊ី និងប៉ាស៊ីហ្វិក សហការជាមួយ សេដាក

សំនួរដែលតែងតែចោទសួរជាញឹកញាប់ អំពី យ៉ូរ៉ា

១- តើអ្វីជា យ៉ូរ៉ា?

យ៉ូរ៉ា គឺមកពីពាក្យ ឆ្នាំនៃសកម្មភាពសម្រាប់ដំណាំស្រូវ។ វាគឺជាសកម្មភាពពេញមួយឆ្នាំសម្រាប់ការថែរក្សា និងការពារពូជស្រូវរបស់កសិករនៅអាស៊ី។

២- តើ យ៉ូរ៉ា ប្រារព្ធធ្វើនៅទីណា និងនៅពេលណា?

សកម្មភាព យ៉ូរ៉ា នឹងប្រារព្ធធ្វើក្នុងពេលវេលាផ្សេងៗគ្នា ក្នុងកំឡុងពេលពេញមួយឆ្នាំ ចាប់ផ្តើមពីថ្ងៃទី 0៤ ខែមេសា ឆ្នាំ ២00៩ ដល់ថ្ងៃទី 0៤ ខែមេសា ឆ្នាំ ២0១0 នៅក្នុងប្រទេសចំនួន ១៤ នៅអាស៊ី។ ប្រទេសទាំងនោះរួមមាន: ប្រទេសចិន ជប៉ុន កូរ៉េ កម្ពុជា វៀតណាម ថៃ ម៉ាឡេស៊ី ឥណ្ឌូនេស៊ី ហ្វីលីពីន ស្រីលង្ការ ឥណ្ឌា ប៉ាគីស្ថាន ណេប៉ាល់ និងប្រទេសបង់ក្លាដេស។

៣- ហេតុអ្វីយើងចាំបាច់ត្រូវមាន យ៉ូរ៉ា?

ភាគច្រើននៃប្រជាជន ៣ ពាន់លាននាក់នៅអាស៊ី (ពាក់កណ្តាលនៃប្រជាជនក្នុងពិភពលោក) រស់នៅពឹងផ្អែកលើស្រូវ-អង្ករ ជាចំណីអាហារសំខាន់របស់ពួកគេ។ យើងត្រូវការ យ៉ូរ៉ា ពីព្រោះដំណាំស្រូវគឺជាជីវិតរបស់ប្រជាជនអាស៊ី ហើយវាកំពុងរងការគំរាមកំហែង។ វិបត្តិស្រូវ-អង្ករឆ្នាំ ២00៨ គឺជាការដាស់តឿនដ៏ធំមួយ ដែលអំពាវនាវទៅកាន់មនុស្សគ្រប់រូបថា ប្រជាជនអាស៊ីកំពុងតែបាត់បង់នូវអធិបតេយ្យភាព និងសុវត្ថិភាពចំណីអាហារ។ គ្រួសារកសិករធ្វើស្រែខ្នាតតូច ដែលបានទ្រទ្រង់ផលិតកម្មស្រូវរបស់យើង ដោយអនុវត្តនូវវិធីសាស្រ្តដាំដុះប្រកបដោយសុវត្ថិភាពតាមគោលការណ៍ធម្មជាតិរាប់រយឆ្នាំមកហើយនោះ ត្រូវបានរលាយបាត់ជាប្រព័ន្ធនៅទសវត្សរ៍ថ្មីៗនេះដោយសារកសិកម្មដែលរួមគ្នា និងកសិកម្មដែលធ្វើឱ្យវិនាស និងគោលនយោបាយពាណិជ្ជកម្ម។ ផ្ទៃដីដាំស្រូវសិរីរាង្គជាលក្ខណ:គ្រួសាររបស់យើងត្រូវ បានជំនួសដោយដំណាំស្រូវជាលក្ខណ:សហគ្រាស ជាមួយនឹងជីគីមីសំយោគ និងថ្នាំពុលគីមីសំលាប់សត្វល្អិតខណ: ដែលដីស្រែដែលមានតម្លៃថ្លៃត្រូវបានបាត់បង់ទៅជាតំបន់សេដ្ឋកិច្ច ពិសេស តំរោងអភិវឌ្ឍន៍ និងចំការធំៗ។ លើសពី នេះទៅទៀត ពូជស្រូវក្នុងស្រុករបស់យើងត្រូវបានជំនួសដោយពូជបង្កាត់ ដែលជាកម្មសិទ្ធិសារជីវកម្ម និងក្រុមហ៊ុនឯកជនធំៗ និងពូជស្រូវ ដែលប្រើប្រាស់ធនធានខាងក្រៅច្រើន។ ក្នុងពេលដ៏ឆាប់ខាងមុខ ពូជស្រូវបង្កាត់ ដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់សុខភាពមនុស្ស និង បរិស្ថាន នឹងត្រូវបានផលិតលក់

លើកលែងតែយើងបញ្ឈប់វាកុំឱ្យកើតឡើង។ វិធីសាស្ត្រតែមួយគត់ដើម្បីថែរក្សាពូជស្រូវ និងអធិបតេយ្យភាពស្បៀង (ស្រូវ) គឺយើងត្រូវតែការពារដំណាំស្រូវរបស់យើងទាំងអស់គ្នា។

៤- តើអ្វីគឺជាប្រធានបទរបស់ យ៉ូរ៉ា?

ប្រធានបទរបស់ យ៉ូរ៉ា គឺ **"ស្រូវជាជីវិតរបស់យើង"** - វាឆ្លុះបញ្ចាំងពីសារសំខាន់នៃស្រូវអង្ករចំពោះជីវិត និងការរស់នៅរបស់ប្រជាជនអាស៊ី។ "ស្រូវសម្រាប់ជីវិត" បង្ហាញពីវប្បធម៌ សារសំខាន់នៃផ្នែកស្មារតី និងឱជារសរបស់ស្រូវចំពោះអាស៊ី។ វាក៏បញ្ជាក់ផងដែរថា ស្រូវត្រូវតែមានសុវត្ថិភាពចំពោះកសិករអ្នកដាំ សុវត្ថិភាពចំពោះបរិស្ថាន និងសុវត្ថិភាពចំពោះអ្នកប្រើប្រាស់ក្នុងការបរិភោគ។ "ស្រូវសម្រាប់ការរស់នៅ" សំដៅដល់សទ្ធិរបស់កសិករក្រីក្រនៅទូទាំងអាស៊ី ក្នុងការរស់នៅប្រកបដោយនិរន្តរភាព។ កសិករទាំងនេះកំពុងតែប្រឹងប្រែងរស់ទាំងក្តីសង្ឃឹមតិចតួចបំផុត ដូចជា: នៅក្នុងទំរង់ពាណិជ្ជកម្មសេរី, គំរោងដែលតាំងខ្លួនថាជាគំរោងអភិវឌ្ឍន៍, ដំណាំដាំសម្រាប់លក់, ដំណាំជីវ-កសិកម្ម, ការគ្រប់គ្រងដោយសារជីវកម្មដល់ដំណាំកសិកម្ម និងគ្រាប់ពូជ, ការបាត់បង់ដីស្រែ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

៥- តើអ្វីជាសេចក្តីអំពាវនាវរបស់ យ៉ូរ៉ា?

ដោយបានដាក់ចេញនូវប្រធានបទ "ដំណាំស្រូវសម្រាប់ជីវិត និងការរស់នៅ "សេចក្តីអំពាវនាវគឺមានដូចខាងក្រោម:

- សន្សំសំចៃស្រូវ-អង្ករនៅអាស៊ី
- សុវត្ថិភាពស្រូវ-អង្ករ និងអធិបតេយ្យភាពស្រូវសម្រាប់អាស៊ី
- ស្រូវប្រកបដោយសុវត្ថិភាពសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា
- ការពារពូជស្រូវក្នុងស្រុក
- គ្មានប្រកាសនីយប័ត្រកម្មលើពូជស្រូវ
- មិនមានការបង្ខាត់ពូជស្រូវ
- ថែរក្សាដីស្រែរបស់យើង
- ការពារអធិបតេយ្យភាពស្បៀងជូនដល់កសិករក្រីក្ររបស់យើង
- ការពារអធិបតេយ្យភាពស្បៀងជូនដល់អ្នកប្រើប្រាស់របស់យើង
- ស្រូវ-អង្ករ សិរីរាង្គសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា

៦- តើនរណាកំពុងរៀបចំ យ៉ូរ៉ា?

គឺយុទ្ធនាការសន្សំសំចៃស្រូវរបស់យើង () របស់បណ្តាញសកម្មភាពថ្នាំពុលអាស៊ី និងប៉ាស៊ីហ្វិក (ភែនអេភី)។ យុទ្ធនាការនេះមានបណ្តាញដៃគូនៅក្នុងប្រទេសចំនួន ១៤ នៅអាស៊ី។ នៅក្នុងប្រទេសនិមួយៗនៃប្រទេសទាំង ១៤

អង្គការដៃគូ នឹងរៀបចំសកម្មភាព យ៉ូរ៉ា ប្លែកៗពីគ្នាជាមួយនឹងបណ្ដាញដៃគូក្នុងស្រុករបស់ពួកគេ នៅពេលវេលាផ្សេងៗគ្នាក្នុងរវាងពេញមួយឆ្នាំ។

(*) នៅឆ្នាំ ២០០៣ (កែនអេភី) បានប្រារព្ធនូវយុទ្ធនាការសន្សំសំចៃស្រូវរបស់យើង ក្នុងគោលបំណងទទួលស្គាល់នូវសារៈសំខាន់នៃដំណាំស្រូវចំពោះអាស៊ី។ មូលដ្ឋានគ្រឹះនៃយុទ្ធនាការ គឺសរសរទាំង ៥ នៃឧត្ដមគតិដំណាំស្រូវៈ (១) វប្បធម៌ស្រូវ, (២) ឧត្ដមគតិសហគមន៍, (៣) កសិកម្មតាមគោលការណ៍ធម្មជាតិដែលផ្អែកលើជីវៈចំរុះ, (៤) សុវត្ថិភាពចំណីអាហារ និង (៥) អធិបតេយ្យភាពស្បៀង។ យុទ្ធនាការ បានចង្អុលប្រាប់ឱ្យធ្វើការសន្សំសំចៃដំណាំស្រូវជាលក្ខណៈប្រពៃណីក្នុងស្រុក, កសិករក្រីក្រ, ផ្ទៃដីដំណាំស្រូវ និងកេរ្តិ៍ដំណែលដំណាំស្រូវអាស៊ី តាមរយៈការជម្រុញការការពារអធិបតេយ្យភាពស្បៀងរបស់កសិករនៅមូលដ្ឋាន និងការប្រឆាំងដាច់ខាតចំពោះការគំរាមកំហែងដ៏មានឥទ្ធិពលទាំងឡាយណាដល់ដំណាំស្រូវ។

៧- តើសកម្មភាពអ្វីខ្លះដែលរំពឹងនៅក្នុងកំឡុងពេល យ៉ូរ៉ា?

សកម្មភាពប្លែកៗគ្នា នៅក្នុងប្រទេសរៀងៗខ្លួន នឹងត្រូវរាប់បញ្ចូល (តែមិនកំណត់ទេ) ដែលរួមមានៈ ចលនាសកម្មភាពជាលក្ខណៈទ្រង់ទ្រាយធំ សិក្ខាសាលា សមាជ ទិវាដំណាំស្រូវ ការបណ្ដុះបណ្ដាល ការប្រលងប្រជែង និងការតាំងពិព័រណ៍ជាដើម។

៨- តើ យ៉ូរ៉ា ពាក់ព័ន្ធនឹងខ្ញុំយ៉ាងដូចម្ដេច?

ទាំងប្រជាជនអាស៊ី ឬមិនមែនអាស៊ី ប្រសិនបើអ្នកញ៉ាំបាយ ពេលនោះ យ៉ូរ៉ា គឺពិតជាមានពាក់ព័ន្ធជាមួយអ្នក។ យ៉ូរ៉ា អំពាវនាវដើម្បីឱ្យមានស្រូវ-អង្ករគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់អ្នក និងគ្រួសារអ្នក ស្រូវ-អង្ករដែលអាចមានលទ្ធភាពទិញបាន ស្រូវ-អង្ករដែលមានឱជារស និងសុវត្ថិភាពក្នុងការបរិភោគ។ ស្រូវ-អង្ករសម្រាប់ពិធីបុណ្យទានរបស់អ្នក, ស្រូវ-អង្ករសម្រាប់ជីវិត និងការរស់នៅរបស់អ្នក។ ដំណាំស្រូវគឺជាកេរ្តិ៍មរតករបស់យើង ដែលយើងត្រូវតែរួបរួមគ្នាដើម្បីការពារមរតកនេះ។ ដូច្នេះអ្នកគ្រប់គ្នា ត្រូវបានអញ្ជើញឱ្យចូលរួម។

អ្វីដែលសំខាន់ ដែលត្រូវចងចាំ គឺថាអ្នកអាចធ្វើឱ្យមានការខុសប្លែកមួយ។ អ្នកអាចសន្សំសំចៃស្រូវអង្កររបស់អាស៊ី។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើអ្នកមិនធ្វើអ្វីទាំងអស់ ពេលនោះយើងនឹងបាត់បង់នូវកេរ្តិ៍មរតកស្រូវអង្កររបស់យើង។

៩- តើខ្ញុំអាចចូលរួមជាមួយ យ៉ូរ៉ា តាមវិធីណា?

ខាងក្រោមនេះ គឺជាការរាយឈ្មោះអង្គការដៃគូទាំងចំនួន ១៤ ប្រទេស យ៉ូរ៉ា។ សូមទាក់ទងជាមួយនឹងអង្គការនៅក្នុងប្រទេសរបស់អ្នក ដើម្បីចូលរួមជាមួយសកម្មភាព យ៉ូរ៉ា។ បណ្ដាសកម្មភាពរបស់ យ៉ូរា ផ្សេងៗ អាចរកបាននៅក្នុង

គេហទំព័រ យ៉ូរ៉ា www.panap.net/yora ហើយសកម្មភាពវីដេអូ អាចទស្សនាបាននៅ http://www.youtube.com/watch?v=630otuI0Ocw ។

អ្នកអាចចូលរួមចែករំលែកមកដល់យើងខ្ញុំជាសំណូមពរ អត្ថបទចុះផ្សាយ ចំរៀង គំនូរ ឬបរិច្ចាគជាលុយកាក់។ សូមសរសេរមកកាន់យើងខ្ញុំ តាមរយៈ panap@panap.net ។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមសូមទំនាក់ទំនងលោកយី គីមថាន: លេខទូរស័ព្ទ ០១២ ៩៩៨ ៦៩៥

១០-តើអង្គការដៃគូនៅក្នុងប្រទេសផ្សេងៗគ្នាទាំងនោះមានអ្វីខ្លះ?

NAME	POSITION	ORGANIZATION	MAILING ADDRESS	TELEPHONE	
Mr. Muhammad Asim Yasin	Managing Director	Lok Sanjh Foundation	494 St 47 G-10/4 Islamabad, Pakistan	Tel: 9251-210-1043 Fax: 9251-221-0395	lok_s
Mr. Balram Banskota	Deputy Secretary General	All Nepal Peasants' Federation (ANPFa)	Madan Nagar Balkhu Kathmandu, Nepal	Tel: 977-14288404 Fax: 977-14288403 Mobile: +97-79851018248	anpf balra
Ms. Hewagallage Chandrawathi	National Coordinator	Vikalpani National Women's Federation	842/3 A, Daham Mawatha, Thalangama North, Malabe. Sri Lanka.	Tel: +94-112744160 Fax:+94-112744160	vikal vikal
Mr. Sakiul Millat Morshed	Executive Director	SHISUK	7/1 Block A, Lalmatia, Dhaka 1207, Bangladesh	Tel: 0088 01713 037796 Fax: 0088 02 9126235	infoc ed.sh
Mr. Sukanta Sen	Executive Director	BARCIK (Bangladesh Resource Centre for Indigenous Knowledge)	House # 50, Road # 27 Dhanmondi R/A, Dhaka 1209 Bangladesh website: www.barcik-bd.org	Tel.: 880 2 9132372, 01725 696855	barc suka
Ms. Fatima Burnad	Director	Society for Rural Education and Development (SRED)	76/37, G1. 'Z' Block, 9th Street, Anna Nagar West, Chennai – 600040, Tamil Nadu. India	Tel:+91 44 42170702 / 42170703 Fax: +91 44 42170702	burn tnwf
Mr. Poguri Chennaiah	Secretary-National Coordination	Andhra Pradesh Vyarusaya Vruthidarula Union (APVVU / A Federation of Agricultural Workers, Marginal Farmers, Fisher Folks and Forest Workers)	6, S.B.I. Colony (2nd Floor), Chittoor – 517 001 Andhra Pradesh, India.	Tel: +91 8572 228592 Fax: +918572 230804	apvv
Mr. Debjeet Sarangi	Secretary	Living Farms	Plot No.1181 / 2146, Ratnakarbag-2, TankapaniRoad, Bhubaneswa, 751018, Orissa.	Tel: 0091-674-2430176 Mobile: +91-99-38582616	living
Ms. Usha Jayakumar	Executive Director	THANAL	H-3, Jawahar Nagar, Trivandrum, Kerala, India	Tel: 91-471-2727150 Fax: 91-471-2727150	than usha
Mr. Chandan		Society For Equitable Voluntary Actions (SEVA)	3c, Milan Apartment, 52/3, Vidyayatan Sarani, Kolkata-700035 www.sevakolkata.org	Telefax No.2578-5590/9762/2577-6365	seva seva

Mr. Oswald Quintal	Director	Kudumbam- LEISA Network	No. 17. Highways colony, Subramaniyapuram, Tiruchirappalli – 620020. Tamil Nadu, India	Tel: 0091 431 2331842/ 0091 431 2331879 Fax: 0091 431 2332175 Mobile: 0091 98424 49125/ 0091 99429 84968	kudu kudu rama
Mr. Vijay Jardhari	Chief Activist	Beej Bachao Andolan (Save Seeds Movement)	Upli Nagni– 249 175 District Tehri Garhwal Uttarakhand INDIA	Mobile: 0091-9411777758	vijay
Ms. Shimizu Ryoko Mr. Tasaka Koa		NO! GMO Campaign	PRICS: Policy Research Institute for the Civil Sector 4-1-6-3F Akatsutsumi, Setagaya-ku Tokyo, 156-0044 Japan	Tel: +81-3-3325-7861 fax: +81-3-3325-7955	no-g ryoko tasal
Mr. Mao Zhongshun	Programme Officer	Pesticide Eco-Alternatives Center Yunnan (PEAC)	Apt.1216, Plot 14, Yunnan Yingxiang Residential Quarter, Chuanjin Road, Kunming-650224, Yunnan, P.R.China	Tel: +86-871-5656769 Fax: +86-871-5656373 Mobile: +86-13888-904430	zhon Rong
Ms. Woo Haekyung	Chief of Global Relations Team	Consumers Korea	603 Pierson Building, 89-27 Sinmun-Ro 2Ga, Chongro-Ku, Seoul 110-761, Korea	Tel: 82-2-7358907 / 7395530 Fax: 82-2-7365514	cacp jokin bellir
Ms. Montawadee Krutmechai	General Director	Foundation of Reclaiming Rural Agriculture and Food Sovereignty Action (RRAFA)	86 Soi Ladprao 110 (Sonthiwattana 2), Ladprao Rd., Wangthonglang sub-district, Wangthonglang district, Bangkok 10310, Thailand	Tel: +662-935 2981 Fax: +662-935 2980	mon m.sa
Mr. Yi Kim Than	Programme Officer	Cambodian Center for Study and Development in Agriculture (CEDAC)	#119, Street 257, Sangkat Toeuk Loak 1, Khan Toul Kork, Phnom Penh, Cambodia P.O. Box 1118	Mobile: +855 12 998655 Fax: +855 23 885416	ceda ysko kimtl
Mr. Witoro	National Coordinator	Indonesia Food Sovereignty Network (KRKP)	Sindangbarang Grande No 16, Sindangbarang, Bogor Barat, West Java, Indonesia 16617	Tel: +62251 8423752 Fax: +622518423752	adm witor krkp
Mr. Erpan Faryadi	Secretary General	Aliansi Gerakan Reforma Agraria or AGRA (Alliance of Agrarian Reform Movement)	Kompleks Taman Bumi Prima Blok H3 No.4 Rt 04/Rw 22, Jl Pasantren, Cibabat, Cimahi 40513, West Java, Indonesia	Tel: +62-22-6611419 +62-813-204-60079	irfan (DIR agra (GEN
Ms. Rhoda Gueta	Coordinator	Resistance and Solid Solidarity Against Agrochemical TNCs (RESIST)	65 Tindalo Street, Project 2, Quezon City, Philippines	Tel/ Fax: +632-4352448	roda sect_

Ms. Vu Thi Bich Hop	Executive Director	Center for Sustainable Rural Development (SRD)	# 6, No 1 Alley, Le Van Huu Street, Hanoi www.srd.org.vn	Tel: +84-4-3943-6678 Fax: +84-4-3943-6649	hop@
Ms. Anni Mitin		Southeast Asian Council For Food Security And Fair Trade (SEACON)	Lot 5-1, Wisma Women's Institute Of Management (WIM) 7, Jalan Abang Haji Openg TTDI, 60000 Kuala Lumpur Malaysia	Tel: +6 03 7725 9984 (new) Fax: +6 03 7725 9984 Mobile: +6016-2516085	indra com anni seac
Mr. Nicholas Mujah ak Ason	Secretary General	Sarawak Dayak Iban Association (SADIA)	2nd Floor, Lot 3176 Sentosa Central Batu 7 , Jalan Penrisen 93250 Kuching. Sarawak East Malaysia	Mobile: +6016-8946976	sadia
Ms. Anne Lasimbang Ms. Mary Giun	Executive Director Socio Economic Program Coordinator	PACOS, East Malaysia	Partners of Community Organisations P.O. Box 511 89507 Penampang Sabah, Malaysia	Tel: + 6 088 712518 Fax: 88-718669	pacc anne sg mary

EMPOWERING PEOPLE FOR CHANGE

PANAP

PESTICIDE ACTION NETWORK ASIA & THE PACIFIC

បណ្ដាញសកម្មភាពថ្នាំពុលអាស៊ី និងប៉ាស៊ីហ្វិក

P.O. Box 1170, 10850 Penang, Malaysia.

Telephone: +604-6570271/ 6560381

Fax: +604- 6583960

E-mail: panap@panap.net

Website: http://www.panap.net